

Pašvaldības aģentūra
RĪGAS PILSĒTAS ARHITEKTA BIROJS

Reģistrācijas Nr. 90002099755, Dzirnau iela 60A-21, Rīga, LV-1050,
tālrunis 67105941, fakss 67105998, e pasts: rpab@riga.lv

Rīgā

30.03.2015. Nr. RPAB-15-8-nd

Uz _____ Nr. _____

Atzinums par Skanstes apkaimes teritorijas
lokālpilnvarojuma 1.redakciju

Pēc Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” (turpmāk -Birojs) pasūtījuma 2012.gadā izstrādātā Skanstes apkaimes arhitektoniski telpiskās struktūras attīstības koncepcija (turpmāk - Koncepcija), balstīta uz Pilsētas arhitekta kolēģijas sēdēs (17.02.2011., 23.11.2011.) formulētiem ieteikumiem.

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam 2013.gadā, atsākot darbu pie Skanstes apkaimes lokālpilnvarojuma izstrādes, Birojs 2013.gadā izsniedza nosacījumus respektēt Koncepcijas pamatnostādnes par apkaimes teritorijas pilnvarojuma, telpiskās un apstādījumu struktūras attīstību, kas kopumā veido pamatu kvalitatīvas pilsētvides veidošanai Skanstē.

Šo atzinumu veido Biroja vērtējums par Skanstes apkaimes teritorijas lokālpilnvarojuma 1. redakciju (turpmāk Lokālpilnvarojums) kontekstā ar Koncepciju, kā arī vērtējums par piedāvāto Skanstes pilsētībūvniecisko struktūru un apbūves noteikumiem kontekstā ar apkaimes vides kvalitāti ilgtermiņā.

Esošā situācija un konteksts

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija Skansti definē kā prioritāri attīstāmu. Lokālpilnvarojuma ambīcija ir saplānot Skanstes apkaimi par mūsdienīgu centru ar laikmetīgu funkciju iespējamību, apvienojumā ar kvalitatīvu dzīves vidi aptuveni trīsdesmit tūkstošiem iedzīvotāju un četrdesmit tūkstošiem darbinieku. Ilgtspējīgu un efektīvu sabiedriskā transporta risinājumu īstenošana apkaimes līmenī ir definēta kā tuvāko gadu prioritāte.

Izvērtējot Lokālpilnvarojumu kontekstā ar Koncepciju jāsecina, ka:

- transporta sistēmas struktūra balstīta uz iekšējās nozīmes ielām, apkaimes struktūru pamatojot ar iekšējo transporta loku;
- pilnvarojuma un telpiskās attīstības modelis balstīts uz bij. pilsētas ganību un tām apkārtesošās teritorijas vēsturisko attīstību, ko noteica celtniecībai labvēlīgi vai nelabvēlīgi grunts apstākļi, kas atdala Rīgas centram raksturīgo perimetrālās apbūves veida teritoriju ar tai piemērotiem grunts apstākļiem no apkaimes iekšējā transporta loka iekšpusē –lielas un no pilsētas auduma izolētas teritorijas, kas pašreiz sadalīta pilsētas centra teritorijas struktūrai un izmēriem atbilstošos kvartālos ar publiski brīvi

- pieejamām iekšējām ielām, un kur būvniecības rentabilitāti (pie nelabvēlīgiem grunts apstākļiem) vieglāk panākt ar punktveida augstbūvju pielietojumu;
- apkaimes apbūves galvenais vertikālais akcents tiek veidots Skanstes – Zirņu ielu krustojuma daļā, attālināti no vēsturiskā centra perimetrālās apbūves;
  - apkaimes iekšējais transporta loks izmantots kā apkaimes publiskās ārtelpas struktūras pamatelements, kas papildināts ar šķērssavienojumiem, kontekstā ar ielu struktūru pieguļošajās teritorijās; ir definēta apkaimes pilsētnieciskā vietzīme;
  - apstādījumu struktūra veido nozīmīgu „zaļā savienojuma” posmu pilsētas mērogā (no Mežaparka līdz Bulvāru lokam un Daugavas krastmalai) un apkaimes līmenī.

Konstatējam arī trūkumus, tajā skaitā, ka, pretēji Konceptijā definētajam, Lokālpilnveidojums pieļauj veidot vertikālo akcentu Hanzas un Skanstes ielu krustojuma telpā ar paaugstināta stāvu skaita apjomiem vēsturiskās - perimetrālās apbūves tiešā tuvumā.

Kopsavilkums

Lai arī galvenajās Konceptijas līnijās akceptējams, tomēr Lokālpilnveidojums turpmāk pilnveidojams ņemot vērā arī Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijā diskutēto un vērtējot sekojošus Biroja apsvērumus pilsētvides kvalitātes un arhitektūras kontekstā:

Ņemot vērā Lokālpilnveidojuma mērogu un risinājumu nozīmi uz pilsētas ilgtermiņa attīstību (gan uzņēmējdarbības vide, gan pilsētvides kvalitāte), kā arī analizējot Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijā diskutēto ir jāsecina, ka ir nepieciešams turpināt darbu pie plānojuma risinājumu pilnveidošanas un detalizēt plānotās pirmās kārtas apbūves risinājumus.

Tāpat, novērtējot Lokālpilnveidojuma mērogu un nozīmi pilsētas attīstībā ilgtermiņā, publiskās ārtelpas vērtības un risinājumi izceļami kā atsevišķa plānojuma sadaļa ar savu grafisko materiālu, paskaidrojumiem un noteikumiem. Tai jāskaidro risinājumu pilsētbūvniecisko lomu, elementu un struktūras hierarhija un jāstimulē to tālāku detalizāciju konkrētos projektos (apbūves funkcionālā un telpiskā struktūra – robežas un savienojumi, apstādījumu un publiskās ārtelpas raksturs, plānotā apkaimes vides kvalitāte un, tā saucamo „trešo vietu” hierarhija, u.tml.) nosakot, ka:

- apkaimes iekšējais transporta loks, tā šķērssavienojumi un Skanstes iela tiek projektēti, nodrošinot funkcionālu un drošu gājēju/ velosipēdistu pārvietošanos, projektēšanā iekļaujot risinājumus no ainavas arhitektūras un vides estētikas aspektiem;
- apkaimes iekšējā transporta lokam pieguļošajos zemes gabalos pie ielas izvietoto apjomu pirmajos stāvos (arī piebūvēs vai brīvi stāvošos apjomos), jāparedz tirdzniecības vai pakalpojumu objekti veidojot arī attiecīgu pilsēttelpu;
- punktveida apbūves ar apstādījumiem gadījumos, auto novietošanu pieļaujams risināt tikai vairāklīmeņu stāvvietas būvāpjomā (daļēji pazemē vai virs zemes), integrējot tās publiskās ārtelpas un zaļumu struktūrās, vai galvenās izmantošanas būvāpjomā ar mērķi uzlabot pilsētvides ainavu.

Nepieciešams arī precizēt un detalizēt apbūves noteikumus, pievēršot lielāku uzmanību apbūves tendencēm perspektīvā, tajā skaitā:

- ar mērķi minimizēt risku monofunkcionālas pilsētvides izveidei, nepieciešams definēt dzīvojamās funkcijas īpatsvaru vai apjomu jauktas apbūves teritorijās;

- ar mērķi līdzsvarot Skanstes apkaimes attīstību, nepieciešams definēt pilsētvides kvalitātes kritērijus (piemēram: gājēju un velosipēdistu savienojumi ar tuvākajiem apkalpes izglītības, atpūtas un kultūras objektiem u.tml.), kuru izpilde ir priekšnoteikums komercapbūvei;
- ar mērķi nodrošināt apbūves noteikumu elastību pret būvprogrammu jauktas apbūves teritorijās, nepieciešams definēt pilsētvides kvalitātes vērtības (piemēram: daudzfunkcionāls skvērs, aktīvās atpūtas iespējas, māksla pilsētvidē, u.tml.), kuru īstenošana projekta sastāvā ir priekšnoteikums pasūtītājam un atbildīgajām institūcijām vienoties par kompromisu starp pieļaujamo (maksimālo) apbūves intensitāti un projektēto dzīvojamās vides kvalitāti kā saprātīgu un pilsētniekiem pieņemamu atkāpi no apbūves noteikumiem.
- ar mērķi harmonizēt apkaimes centrālās daļas arhitektūras kvalitāti un panākt labāku integritāti starp infrastruktūras un atsevišķiem apbūves projektiem ilgtermiņā, nepieciešams noteikt, ka būvniecības ieceres apkaimes kodolā vērtējamas kontekstā ar pilsētībūvniecisko vīziju, kura iegūta atklātā arhitektūras vīziju konkursā, tas ir komplekss apkaimes kodola apbūves un publiskās ārtelpas risinājums – būvprogramma (alternatīvas), struktūra (būves, laukumi/priekšlaukumi, apstādījumi, mākslas/dizaina objektu izvietojums, funkcionalitāte), autonomiētošana, gājēju ielas un pieslēgumi ielu un sabiedriskā transporta tīklam, kā arī risinājums kodola funkcionālajam savienojumam abpus Skanstes ielai.
- ar mērķi dot iespēju pasūtītājam un sabiedrībai iepazīties ar sabiedriski nozīmīgu objektu arhitektūras risinājumu alternatīvām un veicinātu publisku diskusiju par arhitektūras kvalitāti pilsētā, noteikt, ka sabiedriski nozīmīgu kultūras, darījumu un izklaides objektu arhitektūras risinājumi meklējami atklāta metu konkursa rezultātā.

Ieteikums

1. Turpmāk pilnveidot Lokālplānojuma risinājumus ņemot vērā šajā atzinumā un Pilsētas arhitekta kolēģijā konstatēto.
2. Ar mērķi pārliecināties par Lokālplānojuma kvalitāti un tā ilgtermiņa ietekmi uz pilsētas attīstību, nepieciešams papildus apskatīt alternatīvas pilsētas nozīmes apbūves elementu (piemēram: pilsētas parks, jaunā tramvaja līnija un komercplatību koncentrācija) risinājumiem no pilsētībūvnieciskās struktūras viedokļa.
3. Ar mērķi padarīt Lokālplānojuma risinājumus saprotamākus plašākai sabiedrībai un, ņemot vērā tā īstenošanā ieinteresētās un iesaistītās puses (apkaimes un apkārtnes iedzīvotāji, uzņēmēji, atsevišķu projektu īstenošanas, attīstību administrējošās personas), nepieciešams izstrādāt viegli uztveramas Lokālplānojuma pirmās kārtas apbūves vizualizācijas (tas ir ainavas un panorāmas no aktuāliem skatupunktiem pilsētā, kā arī skati no sabiedriski nozīmīgākiem skatupunktiem apkaimē – vietzīmes, publiskie laukumi un parki, gājēju un velosipēdistu kustības koridori).

Biroja pētījums (2015.g.): Skanstes apkaimes lokālplānojuma izvērtējums un alternatīvas skat.

http://arhitekts.riga.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=486:skanstes-alternativa&catid=110&Itemid=262

Pielikumā:

Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijas 18.februāra sēdes protokols Nr.1(84)

Direktors, Rīgas pilsētas arhitekts

G. Princis

Metnieks   67026721